

EDUKAČNÍ LIST - ZAŽÍT MĚSTO JINAK

Ahoj, připravili jsme pro Tebe edukační list v rámci oblíbené akce *Zažít město jinak*.

Tento list Tě provede Mariánským náměstím i jeho okolím a upozorní Tě na zajímavé sochy a detaily. Jeho součástí jsou nejen důležité informace o sochách, ale i zajímavé úkoly. Mohou Ti s nimi pomáhat rodiče, sourozenci nebo kamarádi. Můžeš si vybrat jen ty sochy a úkoly, které budeš chtít (nemusíš plnit všechny úkoly).

Sleduj plánec na konci listu a projdi postupně podle čísel jednotlivá stanoviště.

1. Matej Krén: *Idiom*, 1986

Ve vstupní hale Městské knihovny v 1. patře je od roku 1998 umístěna socha s názvem *Idiom*. Je to sloup vytvořený z knih. Autorem je slovenský umělec Matej Krén, který už vytvořil mnoho takovýchto soch z knih. Podívej se i dovnitř sloupu.

Úkol: Zkus odhadnout, z kolika knih je socha složena a kolik metrů je přibližně vysoká. Pak si to můžeš zkontrolovat na popisce u díla na stěně. Jaký další název bys soše dal/a?

Kolik knih tvoří sochu?

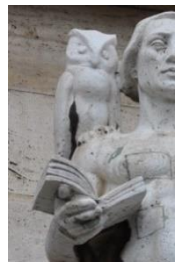
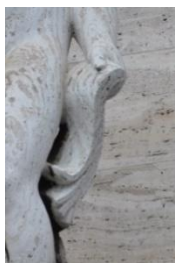
Kolik metrů socha asi měří?

2. Ladislav Kofránek: *Šest alegorií umění*, 1928

Nad vchodem do Městské knihovny jsou umístěny sochy šesti postav (tři ženy a tři muži), které představují šest druhů umění: literaturu, sochařství, hudbu, filosofii, divadlo a stavitelství. Všechny figury mají tzv. atributy (tedy předměty, které je vystihují). Městská knihovna, postavená v letech 1925–1928 podle návrhu Františka Roitha, byla jednou z nejmodernějších staveb v Evropě. Nejen, že se zde půjčují knihy, ale také se tu konají různá setkání, přednášky, divadelní představení, promítají se zde filmy. Proto je na budově těchto šest múz.

Úkol: Přiřaď správně fotky detailů soch k jednomu z následujících druhů umění, které symbolizují (poznáš to podle předmětů, které mají u sebe).

divadlo

sochařství

stavitelství

filozofie

literatura

hudba

G HMP

3. Jaroslav Róna: *Čtenář v křesle*, 2013

Tato monumentální socha je vytvořena z bronzu. Je to jedna z kopií (variant) od známého českého sochaře Jaroslava Róny.

Úkol: Napiš, jaká je Tvoje neoblíbenější knížka.

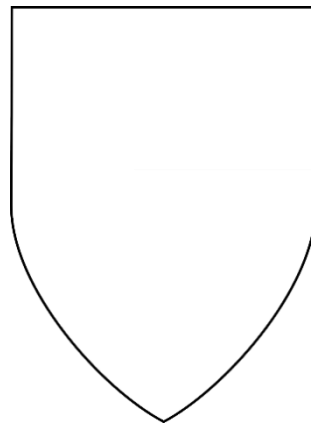
.....

4. Ladislav Šaloun: *Železný rytíř*, 1914

Sochu rytíře v brnění vytvořil sochař Ladislav Šaloun, který je také autorem velkého pomníku mistra Jana Husa na nedalekém Staroměstském náměstí. Podle legendy se jedná o postavu zakletého rytíře, který je bez tváře.

Úkol: Navrhni rytířovi heraldický znak, který by měl umístěný na hrudi, na štítu nebo na praporu.

5. Ladislav Šaloun: *Rabbi Löw Ben Becalel*, 1911–1913

Také sochu židovského duchovního a učenice (rabína) rabbiho Löwa vytvořil sochař Ladislav Šaloun. V roce 1596 byl rabbi Löw přijat za vrchního rabína v Praze, kde roku 1609 zemřel. Rabbi Löw byl zastáncem židovských náboženských tradic a zároveň byl obeznámen s vývojem soudobé renesanční vědy, především astronomie. Rabbiho Löwa známe hlavně díky slavné legendě o Golemovi – ožvlé hliněné soše, kterou podle příběhu stvořil. Postavu Golema oživoval pomocí šému, na kterém byla napsána magická slova. Golema jsi asi viděl/a ve filmu *Císařův pekař a Pekařův císař*. Na soše ve spodní části můžeš vidět hebrejská písmena, která znamenají RLBB, tedy zkratku rabínova titulu a jména: rabbi Löw Ben Becalel.

Úkol: Nakresli do rámečku, jak si představuješ, že by mohl vypadat Golem, kdybys ho mohl/a také stvořit.

G HMP

6. Vojtěch Míča: *Budka*, 2008

Umělecké dílo, které připomínalo telefonní budku, už na náměstí nenajdeš, bylo zde umístěno jen na omezenou dobu. Ve městě najdeme sochy a pomníky, které jsou umístěné dlouhodobě (třeba i sto let a více), ale také ty, které jsou k vidění jen na omezenou nebo velmi krátkou dobu (např. pár týdnů nebo měsíců).

Úkol: Jakou sochu bys na toto místo umístil/aTy? Byla by to věc, něčí postava nebo něco úplně jiného? (zapiš Tvůj nápad)

.....

7. Čestmír Suška: *Stůl setkávání*, 2019

V rámci projektu Moje Mariánské byla vytvořena přímo pro prostor Mariánského náměstí socha velkého stolu, který může být využíván k nejrůznějším příležitostem. Můžete k němu také zkusit usednout a představovat si akce, které by se tu mohly odehrát.

Úkol: Napiš, s kým by sis přál/a sedět u stolu, kdyby to mohl být kdokoliv (třeba i pohádková postava, slavná osobnost nebo tvoji kamarádi). K jaké oslavě, akci nebo události by mohl stůl sloužit?

.....

8. Václav Práchner: *Vltava* (nazývaná také „Tereška“), 1812

Kašnu s dívčí postavou, která představuje českou řeku Vltavu protékající Prahou, vytvořil v roce 1812 sochař Václav Práchner. Někdy je socha nazývaná také „kašna Tereška“, podle legendy o dívce, která do kašny chodila pro vodu. Socha sedící dívky má v rukou dva džbánky, ze kterých vytéká voda – symbolizují dva prameny řeky Vltavy. Hvězdičky na naznačeném prameni připomínají postavu svätce sv. Jana Nepomuckého, který žil v době krále Václava IV. (syna Karla IV.) a podle legendy se po jeho smrti objevilo několik hvězd, které ozářily místo v řece Vltavě, kde bylo nalezeno jeho mučednické tělo.

Úkol: Spočítej, kolik hvězd je ve vodě, která vytéká z nádoby.

.....

9. F. I. Platzer: Pomník J. Steplinga, 1780

Nyní se nacházíme v Klementinu, v bývalé jezuitské koleji. Jde o velký barokní areál, kde nyní sídlí Národní knihovna. V ní se nachází i tzv. astronomická věž. Před vstupem do ní je umístěna socha zasněného andělíčka s urnou a dalekohledem. Socha připomíná vědecké tradice Klementina a profesora J. Steplinga, který se zasloužil o zahájení provozu pozorovací věže Klementina a získal pro ni hvězdářské přístroje. Jeho dílem byl např. i první pražský teploměr. Památník dala postavit císařovna Marie Terezie.

G HMP

Úkol: Představ si, že Andělíček usnul, pokus se vymyslet, o čem se mu zdálo (zkus to zapsat). Má u sebe i dalekohled. Také někdy sleduješ hvězdy? Znáš nějaké souhvězdí (skupinu hvězd – např. Velký vůz apod.)? Můžeš si i nějaké souhvězdí zkusit vymyslet a nakreslit.

.....

10. Magdalena Poplawska: *Vlaštovka*, 2006

Dílo *Vlaštovka* vytvořila polská autorka, absolventka Akademie výtvarného umění ve Varšavě, která byla na roční stáži v ČR na Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Socha je umístěna od r. 2005 v areálu Národní knihovny – Klementinu. Byla zde k vidění původně jen v rámci studentské výstavy. Národní knihovna poté dílo odkoupila. Materiálem je laminát. Autorka se přestěhovala do ČR, tvoří sochy a vede sochařské kurzy.

Úkol: Zkus si vyrobit také svojí vlastní vlaštovku (pomoci Ti může návod na konci tohoto listu).

11. Lukáš Reis: *Strom*, 2006

Sochu kovového stromu, který stojí před vchodem do knihovny v Klementinu, vytvořil sochař Lukáš Rais v roce 2006, kdy zde byl tento objekt umístěn v rámci výstavy klauzurních prací studentů Vysoké školy uměleckoprůmyslové.

Úkol: Zjisti, co roste na stromě, a vymysli (zapiš nebo zakresli), co dalšího by tam mohlo růst (klidně i něco vtipného).

.....

.....

.....

.....

12. Vlado Milunić: *Vchod do Městské knihovny*, 1996

Originálně pojatý vstup do výstavních prostor Galerie hl. m. Prahy na budově Městské knihovny (boční vchod do MK z Valentinské ulice) je dílem architekta Vlada Miluniće, spoluautora Tančícího domu a autora mnoha dalších zajímavých staveb v Praze i jinde. Vlado Milunić dílo nazval *Startující labuť* – modravé prosklené stříšky mají připomínat křídla labutě.

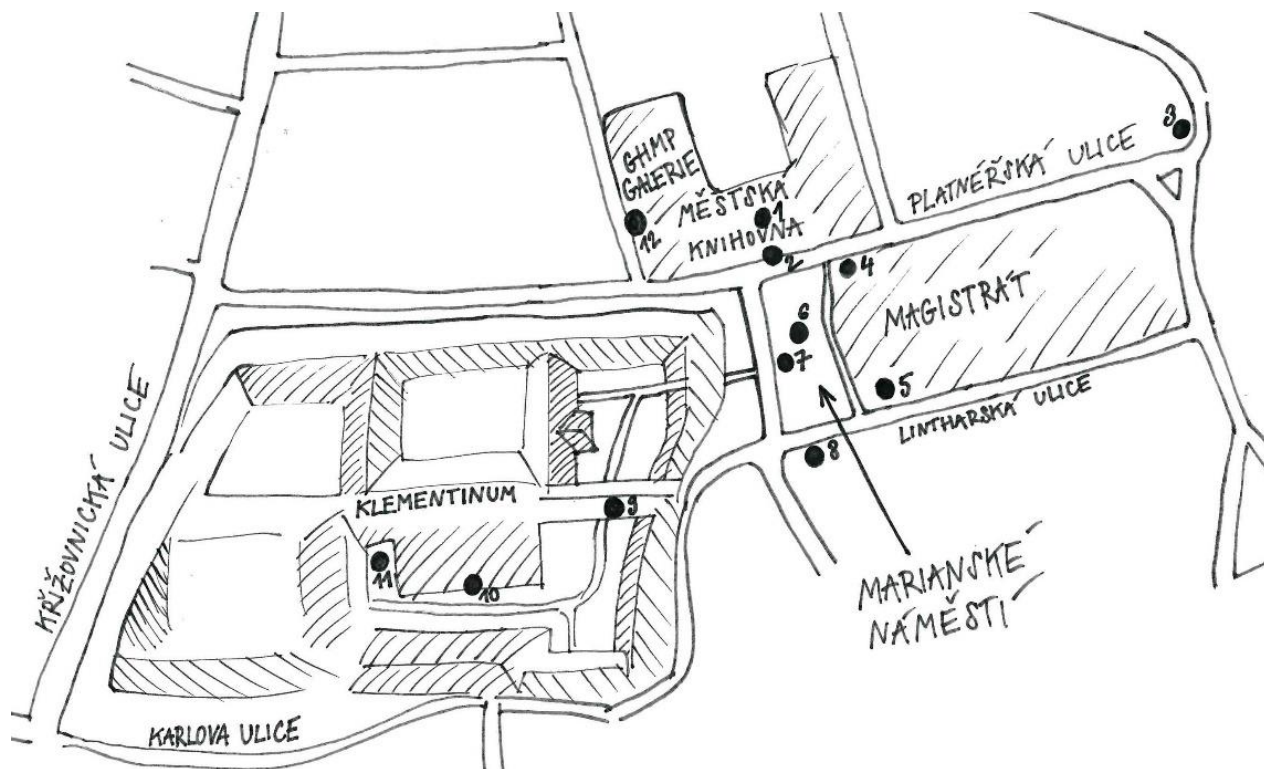

Úkol: Co dalšího Ti ještě tahle stříška připomíná?

.....

G HMP

Plánek Mariánského náměstí s čísly jednotlivých úkolů v listu:

Návod na složení vlaštovky (k úkolu číslo 10)

